

VOJENSTVÍ DOMA A V CIZINĚ

Kpt. V. Honsneiman:

Výcvik odborného personálu u motorisovaných zbraní.*)

Motorisaci armád se ve všech státech přikládá mimořádný význam. Je to zřejmě z publikací odborníků vojenských i civilních, pojednávajících o motorisaci jak po stránce technické, tak i vojenské.

Myšlenka použití motorových vozidel ve vojenství je starého data; vznikla v době prvních pokusů se samohybným vozidlem. Byla však potom skoro úplně opomíjena, takže světová válka zastihla většinu států co do motorisace málo připravenou, mimo malé výjimky v motorisaci trénu a nepatrné výjimky v motorisaci těžkého dělostřelectva.

Zato se s vývojem světové války čím dále, tím více pocítovala potřeba nahradit koně motorem, když na nové úkoly nestačil a ke konci války velkým útrapami hynul. Již v posledním období války vnikla motorisace skoro do všech podstatných složek armád tak, že motorické dopravní a bojové prostředky měly značný vliv na průběh operací. Zásobování proviantem, střelivem, rychlé přesuny pěchoty automobily, použití motorisovaných baterií a motorových bojových vozů rozhodovaly často o výsledku válečného plánu. Důležitost motorisace pro budoucí obranu států není ani nyní přehlížena; naopak z výkladů vojenských autorit velkých armád vysvítá, že se motorisace velmi intenzivně připravuje.

Obrysy motorisovaných armád jsou ovšem dosud dosti nejasné, ale s velkou pravděpodobností lze předpovídati, že kůň bude z budoucích válek snad skoro úplně vyřazen. Tam, kde se nám nahrazení koně motorem vymyká představě, pomůže buď vyspělá technika nebo nový způsob vedení válek rozřeší problém v neprospekch koně.

Nezapomeňme ovšem zdůrazniti, že vývoj motorisace ve vojsku v tom onom státě bude vždy značně závislý na postupu motorisace v civilním podnikání a na rozvoji příslušného domácího průmyslu.

Drive než přikročím k hlavnímu objektu své úvahy, t. j. k výcviku odborného personálu, všimnu si zběžně motorisačního pokroku v naší mladé branné moci.

Motorisace naší pěchoty je v úplných počátcích. Je cvičena u tanků a snad má ojediněle i jiná motorová vozidla. Co bych považoval za účelné, jest dáti pěchotě již nyní alespoň částečně místo tažných koní nákladní automobily, nahraditi některého jezdeckého koně motocyklem neb osobním autem a pro cvičení rychlých hromadných přesunů dáti plukům již nyní alespoň občas dostatek motorových vozidel. Výcvik tím získá, neboť se bude moci konat v krajích vzdálenějších od posádky a v různých terénech.

Motorisace dělostřelectva po stránce zbrojení je stále úspěšně studována, a pokud se jejího pokroku týče, dovoluji si poznamenati, že po té stránce je naše dělostřelectvo před mnohými jinými státy.

Jezdeckto má, pokud vím, jen ojediněle obrněné automobily a tvoří motocyklistické hlídky. Myslím, že pro další mechanisování jezdeckta není dosud určitějších plánů, ač možná není daleká doba, kdy se objeví lehké motorové divise v určitějších rysech.

Nejsnadněji bylo lze uskutečniti v naší armádě pronikavou motorisaci trénu. Samo sebou se rozumí, že letectvo a některé pomocné zbraně používají pro svou běžnou dopravu též motorových vozidel.

Problém vojenské mechanisace, jak se nyní jeví, týká se ovšem nynějších armádních složek a tak se též řeší. Jest ovšem možné, že nové mechanické bojové a dopravní prostředky budou mít za následek zánik v některých dosavadních a vznik nových zbraní, hlavních i pomocných.

Neméně důležitý problém jako zbrojení a organisace motorisovaných částí armády je výcvik odborného personálu, t. j. personálu, kterého je třeba k řízení, ošetřování a k vykonávání oprav motorových vozidel.

V své úvaze rozdělují tento personál na dvě třídy, vyšší a nižší, při čemž

*) Redakce vítá i jiné příspěvky k této důležité otázce, která zasluhuje, aby ještě v mnohém byla osvětlena.

ať patří důstojníci a rotmistři k první, a mužstvo, t. j. řidiči vozidel a řemeslníci správkáren k druhé skupině.

Jak se provádí výcvik odborného personálu nyní?

Koná se ve dvou ústředích. Jednak u automobilního oddílu dělostřelectva, jednak u učiliště pro automobilní vojsko.

O automobilním oddílu dělostřelectva uvádím pro informaci, že jím byl položen základ dělostřeleckému automobilismu a že automobilní oddíl dělostřelectva má význačný podíl na vývoji pokročilé motorisace v našem dělostřelectvu. Podle své činnosti a úkolu jest automobilní oddíl dělostřelectva z polovice dělostřelecká automobilní zbrojovka a z polovice dělostřelecká automobilní odborná škola pod jedním názvem.

Učiliště pro automobilní vojsko jest učilištěm pomocné zbraně — aplikační školou — automobilního vojska, které převzalo v armádě část úloh vozatajstva. Má program všeobecně vojenský (taktický) a odborný.

U automobilního oddílu dělostřelectva jsou cvičení důstojníci a rotmistři dělostřelectva; v učilišti pro automobilní vojsko důstojníci a rotmistři automobilního vojska. Z důstojníků a rotmistřů ostatních motorisovaných armádních složek jsou jednotlivci vysíláni do kursů buď do jedné nebo do druhé školy. Pokud se týče mužstva, řeší se otázka jeho výcviku podle správné zásady: každý pluk ať si cvičí své mužstvo sám. Výcvik jest již skoro vesměs takto prováděn. Jsou ovšem výjimky na př. tam, kde nově motorisovaná jednotka není na výcvik dosud zařízena. Její řidiči, jakož i řidiči některých jednotek, kde jde o 1 neb 2 nákladní automobily, jsou cvičeni prozatím v některém z obou ústředí, ač by snad pro ně mohly řidiče dodatí pluky s vlastním výcvikem. O výcviku mužstva se dále nezmiňuji.

Rekl jsem, že se motorisace branné moci stále vyvíjí a rozšiřuje. Stupeň výcviku a počet odborného personálu bude důležitým činitelem ve výkonnosti motorisovaných jednotek. Na odborné vojenské školství budou kladeny stále větší a větší požadavky, zvláště v nejbližší budoucnosti, neboť dnešní generace není ještě dosti předběžně technicky vychovávána. Tomuto nedostatku musí pomoci budoucně též civilní školství tím, že žactvo poučí o motorech a jich užití na tolik, co my slyšeli o koni.

Přihlédneme-li k nynější organizaci odborného výcviku vyššího personálu pod zorným úhlem vývoje motorisace, docházíme k názoru, že bude nutno provést některé změny, které by byly na prospěch tomtu důležitému výcviku.

Nepříkladáme mu jen význam pro určitou odbornou službu, ale musíme u něho ceniti též to, že jím velké části důstojníků, často po prvé, dáváme příležitost vejíti v úzký styk s dnešní všemocnou technikou.

Proslýchá se o úmyslu vojenské správy, že hodlá nějak po technické stránce obě nynější automobilní školy sloučiti v jedno učiliště. O jeho organizaci není zatím nic známo. Má v něm být odborně cvičen snad vyšší personál všech motorisovaných armádních složek. Prospěje centralisace odborného výcviku služebním poměrům? Podle mého názoru může sloučení vyhověti jen přechodně a při dalším postupu motorisace bude brzdou výcviku.

Předpokládaje, že centralisace veškerého automobilního výcviku při pokračující motorisaci v jednotlivých armádních složkách bude výcviku na závalu neprojevili se obtíže již dříve, činím konkrétní úvahu, jak by bylo možno tento výcvik upravit jinak.

Při tom se nebudu dále obíratí všemi složkami armády, nýbrž jen dělostřelectvem. Možná, že se zásada řešení z mé úvahy dá aplikovati též na ostatní zbraně.

Automobilní personál motorisovaných dělostřeleckých pluků rozdělují na personál výkonný a personál správkáren.

Personálem výkonným rozumím automobilního důstojníka a automobilního rotmistra, kteří jsou příslušníky automobilisované zbraně, tedy dělostřelectva. Služební činnost obou u motorisovaného dělostřeleckého pluku bych krátce určil tak, že by jim příslušely obdobné povinnosti, jako mají spřežní důstojník a spřežní rotmistr u zapražené baterie. Ježto všichni důstojníci a rotmistři by byli absolventy technických automobilních kursů a v této službě vycvičení, mohli by se stejně, jako dříve spřežní, po určité době střídati.

Personálem správkáren rozumím důstojníka technické služby jako velitele správkárny a rotmistra technické služby jako dílovedoucího správkárny. Dovoluji si i zde přirovnání s personálem zapražené baterie, třeba ne tak přílehavě jako u prvních; mám na mysli zvěrolékaře a rotmistra podkováře. Služební činnost našeho automobilního lékaře a dílovedoucího u motorisovaného pluku jest zřejmá z jejich titulů, respektive z jejich zařadení.

Čtenář vidí, že se zmíněným rozdělením dotýkám též organizace motorisovaných dělostřeleckých pluků a mohl by si učiniti mylnou představu, jako bych zaváděl do pluku nové osoby a tak zvětšoval jejich počty. Není tomu tak. Dosud

zastávají službu automobilního důstojníka, automobilního rotmistra a rotmistra dílovedoucího, důstojník anebo rotmistři dělostřelectva, absolventi stejných technických automobilních kursů. Důstojník tento je správcem všeho automobilního materiálu, velitelem správkárny a tím představený rotmistra dílovedoucího. Koná cvičení jako automobilní důstojník s různými bateriemi, ale především zůstává dělostřelcem. Účastní se služby související s činností pluku v míru, koná aplikační cvičení a řeší dělostřelecké úkoly. Jest přetížen. V své úvaze tedy činnosti automobilních orgánů upravují sice jinak než dosud, z části přidělují jiným osobám, ale počty pluků se tím nezvyšují.

Bude-li v míru automobilní materiál ponechán u polních baterií, může být vynechán automobilní důstojník, takže velitel baterie bude mít jen automobilního rotmistra.

V plukovní správkárně by byl velitelem rotmistr dílovedoucí, podržený důstojníkem technické služby, jsoucím u štábu pluku. Tomuto důstojníku by příslušela povinnost konati pravidelné prohlídky všeho materiálu, nařizovati včasnou výměnu součástek ze skladu materiálu, který by spravoval, nařizovati opravy ve správkárně neb odeslání vozidel do zbrojovky a bdít nad prováděním oprav ve správkárně.

Jestliže by měl býti v míru automobilní materiál pluků sloučen vesměs v tak zvané automobilní čety, může být vynechán automobilní důstojník i automobilní rotmistr. Materiál by spravoval důstojník technické automobilní služby, kterému by též podléhala správkárna.

Pro službu automobilního důstojníka a automobilního rotmistra by si pro určité cvičení ustanovil velitel baterie některého ze svých důstojníků nebo rotmistrů. Výcvik řidičů by se konal v kursech, zřizovaných velitelem pluku, podobně jako výcvik poddůstojníků v poddůstojnické škole.

Od tohoto nového rozdělení funkcí si slibují mnohem větší výkonnost správkárny a tím větší výkon motorisované baterie. Materiál bude v rukou a pod dozorem skutečných strojnických odborníků, čímž se dosáhne velkých úspor. Činnost a postavení jednotlivých osob se tím přesně vymezí, neboť nebude již dosavadní práci přetížené osoby dělostřeleckého automobilního důstojníka neurčitého postavení. Dělostřelectvu se tím eventuálně uspoří 1 důstojník a 1 rotmistr.

Pokud se týče válečných poměrů, dojdou výhody šetření a výkonnosti materiálu tím většího ocenění.

Vraťme se k stránce výcvikové.

Uvedl jsem dříve, že každý dělostřelecký důstojník a rotmistr musí umět zastávat službu automobilního důstojníka a automobilního rotmistra. Bude se tedy odborný výcvik především týkat všech důstojníků a rotmistrů dělostřelectva. Jak jej zaříditi? Řešení je snadné. Dělostřelecký důstojník se doplňuje z vojenské akademie. Vyučujeme ho již tam u motorisované baterie. Potom musí projít dělostřeleckým učilištěm. Vyučujeme ho tam v automobilní nauce a dále ho cvíme u motorisované baterie. — Neměla by být v dělostřeleckém učilišti již nyní motorisovaná baterie vedle zapražené? — Každý důstojník motorisované baterie ať dále absolvuje technický automobilní kurs. K tomu účelu nechť jest udržována stála automobilní škola pro dělostřelectvo. Rotmistři dělostřelectva se doplňují z mužstva po absolvování školy pro výchovu rotmistrů dělostřelectva a povolání. Také tato škola buď vybavena motorisovanou baterií pro výcvik rotmistrů, a mimo to ať každý rotmistr dělostřelectva absolvuje technický automobilní kurs v automobilní škole pro dělostřelectvo. Jako dosud bude ovšem každý důstojník i rotmistr stále cvičen u pluku. Bude konati samostatně cvičné jízdy s různými vozidly a jako automobilní důstojník aneb automobilní rotmistr zúčastní se cvičení s baterií.

Jak jsem dříve uvedl, má dělostřelectvo svou odbornou automobilní školu pro konání zmíněných technických automobilních kursů u automobilního oddílu dělostřelectva.

Výcvik důstojníků technické automobilní služby a rotmistrů dílovedoucích pro automobilní správkárny (převozní automobilní dílny) je další důležitý odstavec této úvahy. Důkladná znalost automobilního materiálu a jeho oprav jest u těchto důstojníků a rotmistrů žádoucí v té míře, že není možno je posílat do technických kursů pro důstojníky dělostřelectva. Jejich výcvik se musí konati samostatně ve zvláštních kursech, jichž trvání by záviselo na schopnosti a předběžném vzdělání frekventantů.

Doplňování důstojníků pro tuto službu může se díti obdobně jako u technické zbrojní služby anebo z důstojníků dělostřelectva, stal-li by se důstojník tělesně méně způsobilým, má-li odborné předběžné vzdělání a absolvoval-li odbornou automobilní školu, která by byla pro tuto službu předepsána.

Rotmistři dílovedoucí by se doplňovali z rotmistrů zbraní, kteří mají zvláštní odborné vzdělání (řemeslo) a schopnosti a absolvovali odbornou školu, která byla pro dílovedoucí automobilních správkáren předepsána.

Kursy pro tyto důstojníky a rotmistry zařazené u dělostřelectva by mohly být pořádány u dělostřelecké automobilní školy, nebo at jest zřízena zvláštní škola v některém středisku automobilního průmyslu, podle vzoru zbrojní školy v Plzni.

Poněvadž se automobilní materiál používaný u různých armádních složek v zásadě nelisí, a pokud se druhu opravných prací na něm týče, je skoro stejné, jsem toho názoru, že by bylo možno tento výcvik v celé armádě sloučit v jedné armádní odborné automobilní škole; ostatní výcvik však ponechme zbraním.

Kdybychom zařídili výcvik odborného automobilního personálu ve smyslu tohoto námětu, pak jakýkoli rozmach motorisace v armádě nás nepřekvapí, neboť budeme dobře připraveni.

Motorisace armád je moderní problém, který dosud nepronikl do řad dělostojnického sboru a nestal se u nás aktuálním tématem, jak by to jeho význam pro národní obranu vyžadoval.

Kdo chce přispět k jeho řešení, ať se vzdělává technicky a učí se technicky myslet.

Amerika.

Brazílie: Mírový stav brazilské armády činí podle „Times“ 40.000 mužů. Válečný stav 120.000 mužů. Armáda je rozčleněna v 5 divízi se 3 samostatnými jezdeckými brigádami.

Bolívie: Válečný stav armády, vycvičené německými učiteli, činí 200.000. Důstojníci vzdělávají se na vojenské škole a válečné akademii v La Paz.

Kolumbie: Armáda má 3 divise, válečný stav 50.000 mužů.

Paraguay: Malá armáda s německým výcvikem. („Times“.)

Uruguay: Armáda je vybudována podle francouzského vzoru a doplňuje se z dobrovolníků. Válečný stav je 50.000 mužů. Mimoto má země národní gardu o 100.000 mužích, v níž musí sloužit všichni domorodci.

Spojené Státy: Podle „New York Herald Tribune“ bylo v Americe vyrobeno nové obrovské dělo, jež účinně působí do vzdálenosti 40 km. Celková váha hlavně a lafety činí 472 tun. Střely váží 544—725 kg s 208 kg bezdýmného prachu. K lafetě patří motor o 145 ks, který obstarává dopravu střel, pohybuje dělem i hlavní. Do střeleckého postavení může být dělo uvedeno v necelých dvou minutách. Dělo obsluhuje 50 mužů, baterie o dvou dělech potřebuje 200 mužů.

Kpt. Chytrý

Chile. Organizace jezdeckta: Jezdeckto této republiky, jejíž teritorium je zeměpisně tak podivné a zajímavé, jest organizováno ve třech brigádách, z nichž každá má tři pluky jezdeckta, oddíl dělostřelectva (všechno mužstvo a koně) a oddíl jízdních ženistů.

Pluk jezdeckta se skládá ze tří eskadron, jedné eskadrony těžkých kulometů a z čtyř spojovacích.

Nutno uvážit velkou rozlohu státu, 750.526 km², abychom pochopili, proč tato republika se 3.754.000 obyvateli (1921) má téměř tolik pluků jezdeckta jako ČSR s obyvatelstvem čtyřikrát početnějším.

Armáda je organizována a vycvičena podle německého vzoru. Vyzbrojena Mauserovými puškami a Kruppovými rychlopalnými děly. Vojensky vycvičeno 400.000 mužů. Dobré letectvo je pod vlivem Anglie.

(Podle Memorial de Infanterie, roč. XIV, č. 161.)

Kpt. Vaněk

Peru. Organizace vojska: Republika Peru má vzhledem k své rozloze (1.382.832 km²), velmi málo stálého vojska. Mírový počet vojska jest 10 praporek pěchoty, tři pluky dělostřelectva, dva ženijní pluky. (O jezdecktu jsem neměl poznámky a tedy asi neuvedeno.)

Na 5½ milionů obyvatel je tento počet vojska zajisté dosti malý.

(Memorial de Infanteria, Toledo, roč. XIV, č. 164.)

Kpt. Vaněk

Persie.

Reorganizace vojska. Doplnění vojska provádí se nyní najímáním dobrovolníků a částečnými odvody. Podle vládního návrhu bude zavedena všeobecná branná povinnost, která má trvat celkem 12 let, z toho dvě léta povolené služby.

Podle uvedeného návrhu má vypadati v míru organizace perského vojska, takto:

Náčelník generálního štábu, generální štáb, vrchní válečná rada.

Vojsko se dělí na pět divísi pěchoty a dvě smíšené samostatné brigády.

1. divise (centrální, sídlo velitelství divise: Teheran):

Brigáda gardové pěchoty se skládá ze čtyř pěších gardových pluků po třech praporech. Každý prapor má tři pěší roty a oddělení těžkých kulometů.

Jedna brigáda střelců o dvou plucích.

Jedna brigáda gardového jezdeckta má čtyři jezdecké pluky po pěti eskadronách (jedna z nich výcviková) a jeden jezdecký oddíl těžkých kulometů.

Jedna brigáda gardového dělostřelectva. Tato brigáda se skládá z jednoho oddílu polního, jednoho oddílu horského, jednoho oddílu „jízdního“ dělostřelectva (každý oddíl má tři baterie po čtyřech dělech) a jedné baterie těžkého dělostřelectva.

Dva ženijní prapory po třech rotách;

dvě eskadrony vozatajstva;

jedna rota zdravotnictva;

dále odily speciální a služby.

Z ostatních čtyř divísi má každá tuto organizaci:

tři pluky pěchoty, jedna brigáda jezdeckta o dvou plucích, jeden oddíl dělostřelectva (= dvě horské baterie a jedna baterie polního dělostřelectva), jeden ženijní prapor, jedna eskadrona vozatajstva, jedna rota zdravotnictva a služby.

Samostatné, t. zv. smíšené dvě brigády, jsou dislokovány v území Širazu a každá z nich má tři prapory pěchoty, dvě eskadrony jezdeckta, jednu baterii horského dělostřelectva a služby.

Kromě toho se organizuje se zřením na veliké prostory Persie (1,645.000 km²) sedm „legii“ četnictva na koních.

Mírový skutečný početní stav vojska a četnictva je návrhem stanoven na 60.000 mužů.

Výzbroj se kupuje v cizině: v Teheranu je továrna na náboje a prach.

Pro výcvik a výchovu důstojníků jsou tyto školy: obecná a střední (předběžná výchova i výcvik); pak škola vyšší, která se rozděluje na sekce pěchotní, jezdeckou, dělostřeleckou a ženijní. Studium trvá v této škole dvě léta, po jejichž absolvování jsou frekventanti jmenováni podporučíky a zařadění do pluků, když se zaváží sloužit nejméně 25 let. (Memorial de Infanteria, roč. XIV, sv. XXVII, č. 157).

Kpt. Vaněk.

RŮZNÉ ZPRÁVY

Silniční stavby v Československé republice prováděné nebo podporované r. 1926 státem. V čís. 8. „Zpráv veřejné služby technické“ podává vrchní stavební rada inž. Fr. Bayer zprávu o činnosti ministerstva veřejných prací v oboru silničních staveb r. 1926. Podle této zprávy byly dále stavěny státní silnice na Slovensku a Podkarpatské Rusi, při čemž bylo hleděno hlavně ke stavbě státních silnic na hranicích mezi Moravou a Slovenskem, aby se odpomohlo naprosto nedostatečnému spojení těchto zemí. Do konce r. 1926 byly vystavěny nebo přestavěny státní a župní silnice na Slovensku v délce 97.262 m, nákladem 35.564.000 Kč a na Podkarpatské Rusi v délce 21.294 m, nákladem 9.355.000 Kč. Na zlepšování státních silnic bylo v republice r. 1926 vynaloženo 17.860.700 Kč. Co se nestátních silnic týká, bylo r. 1926 podporováno 40 silničních staveb o délce 88.012

m, o rozpočteném nákladu 21.796.830 Kč, povolením státních příspěvků v úhrnné částce 6.654.000 Kč.

Francie.

Koloniální armáda. Generál Girod přednesl dne 5. března t. r. pro francouzský rozhlas zajímavou a obsáhlou přednášku o francouzské koloniální armádě. Její základy klade do roku 1662, kdy Richelieu utvořil první námořní roty. Celkově byla armáda organizována teprve roku 1900, od kteréžto doby má mimo pěchotu své dělostřelectvo, letectvo, zpravodajskou, intendantní, dopravní a spojovací službu a vlastní odvody. Je rozdělena v tyto skupiny: Indočína; francouzská západní Afrika; francouzská rovníková Afrika; francouzská východní Afrika s ostrovy Madagaskarem a Reunion; Antilly s ostrovy Martinique, Guadeloupe a Guyana; Pacifik s Novou Ka-

ledonii a Oceánii. Početní stavy koloniální armády jsou: 10 pluků koloniální pěchoty Francouzů, 26 pluků Senegalců, Indočíňanů a Malgacků, dále 10 pluků koloniálního dělostřelectva smíšeného mužstva, jedna letecká skupina pro Indočínu, kterou tvoří jedna eskadřila pro Kočínčinu a jedna eskadřila v Tonkinu. Další letecká skupina je rozložena ve francouzské západní Africe. Armáda má celkem 120.000 vojáků, z toho 36.000 Evropanů a 84.000 domorodců. —chy—

Dělostřelecká škola. 13. září minulého roku byl v Metách zahájen třetí běh taktických studií pro dělostřelectvo a potrvá do 16. října 1927. Studii se účastní generálové a vyšší důstojníci.

Změny organizace. 5. pluk alžírských Spahiů byl přetvořen ve 24. pluk marockých Spahiů. — Po zkušenostech z bojů v Maroku v r. 1925-26 bude u každého pluku cizinecké legie zřízena jedna technická rota. — Dnem 1. listopadu m. r. byl zrušen 109. pěší dělostřelecký pluk v Belfortu a 192. těžký dělostřelecký pluk ve Valence. — V Meknès (Maroko) bude zřízen nový pluk marockých střelců. Prozatím bude postaven štáb pluku a jeden prapor.

Ředitelem vojenského letectví v ministerstvu války byl jmenován plk. gen. št. letectva Pujo, dosavadní velitel 6. letecké brigády. Jeho předchůdce generál Dumesnil odchází do výslužby.

Švédsko.

Vláda podala říšskému sněmu předlohu o lodním programu, zpracovaném zvláštní komisí znalců a politiků. Předloha navrhuje osm torpédoborců, osm strážních lodí, devět ponorek a jednu mateřskou loď pro letadla. Stavební program je stanoven na období 10 let a roční náklad by činil 10.539.000 korun. (Ö W.)

Italie.

Lectectvo. Státní podsekretář letectví Balbo prohlásil, že do r. 1930 bude Itálie mít 865 těžkých bitevních, 1250 bojových a 682 pozorovacích (zpravodajských) letadel vyjma 2797 letadel pro spojovací a zásobovací službu.

Letecký rozpočet na rok 1927-1928 činí 700 milionů italských lir. Z toho připadá 29 milionů na všeobecná vydání, asi 128 milionů na vojenský personál, asi 10% milionu na civilní personál, 88 milionů na služby (intendancie), na školy asi 29% milionu, na pozemky (letišť) 78.300.000, na konstrukce 301.060.000 a na civilní letectvo 35.830.000 lir. Na rok 1928-1929 chystá se zvýšení leteckého rozpočtu na 900 milionů lir.

Rumunsko.

Kongres FIDAC. Příští výroční kongres FIDAC. (mezinárodní federace bývalých bojovníků) bude se konat v září nebo říjnu t. r. v Bukurešti. Stane se tak na pozvání rumunské delegace na posledním kongresu, konaném ve Václavě. „Fidac“ je nejsilnější dobrovolní svaz světa; má na 8 milionů členů ve všech spojeneckých zemích. (A. M. et C.)

Japonsko.

Složení armády. (Temps.) Armáda se skládá z 20 pěších divisí a jedné garodové divise. Každá divise má dvě pěší brigády, jeden jezdecký a jeden dělostřelecký pluk, jeden prapor zákopníků a jeden prapor pomocné služby. Pěší pluky mají tři prapory po 600 mužích a jedné kulometné rotě. Jezdecké pluky 3-4 eskadrony po 100 mužích dělostřelecký pluk má šest baterií po čtyřech dělech. Mimo divisní svaz je šest pěších praporů, čtyři jezdecké brigády po třech plucích, tři pluky těžkého dělostřelectva, pět praporů pevnostního dělostřelectva, čtyři pluky horského dělostřelectva, dva železniční a dva telegrafní pluky, šest leteckých skupin a balonový sbor. — Japonci podléhají branné povinnosti od 17. do 40. roku. Při odvodech je schopnost klasifikována takto: silný (36,1%), urostlý (24,7%), dosti dobrý (22,7%), slabý a malý (21,7%), neschopný (4,3%) a nevyvinutý (0,5%). První dvě kategorie slouží dvě léta v činné službě, pět let a čtyři měsíce v záloze, 10 let v druhé záloze a zbytek v teritoriální armádě. — Důstojníci zbraní jsou vychováni v kadetní škole v Tokiu, u ostatních složek doplňuje se důstojnický sbor i z poddůstojníků. Početní stav armády je 16.879 důstojníků a 216.114 mužů.

Polsko.

Vojenská taxa, již podléhají všichni záložníci a domobranci, činí 10-20 zlotých. Podle rozpočtu na rok 1927-28 odhaduje se příjem z tohoto poplatku na 400.000 zlotých.

Stavy armády. „Matin“ uveřejňuje některé americké zprávy o počtech stavech polské armády. Podle nich může mobilisovati 44.178 důstojníků a 1.242.940 mužů. Letectvo má 810 letadel, 1620 důstojníků a 81.000 mužů. Pro případ války je připraveno 90 motorových vozů s 540 lehkými a 180 těžkými letadly francouzských vzorů. Dělostřelectvo má 4944 děl, 12.480 důstojníků a 291.000 mužů, pěchota 25.632 důstojníků a 829.440 mužů, 17.280 kulometů, jezdecko 4140 důstojníků a 114.000 mužů, 16.000 kulometů a 14.000 pušek. —chy—